

2.7 Programma 7 Sociaal Domein

Taakvelden

Samenkracht en burgerparticipatie

Wijkteams

Inkomensregelingen

Begeleide participatie

Arbeidsparticipatie

Maatwerkvoorzieningen (WMO)

Maatwerkdienstverlening 18+

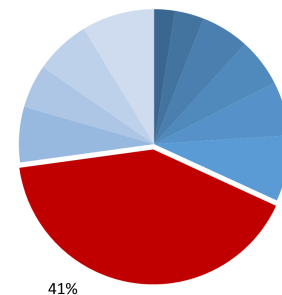
Maatwerkdienstverlening 18-

Geëscaleerde zorg 18+

Geëscaleerde zorg 18-

Volksgesondheid

Lasten (100% = totale rekening)

2.7.1 Wat hebben we bereikt met het programma Sociaal Domein?

Doel

Gorinchem is een stad waar iedereen meedoet, zich kan ontplooiën en verantwoordelijkheid neemt voor zichzelf, elkaar en de leefomgeving.

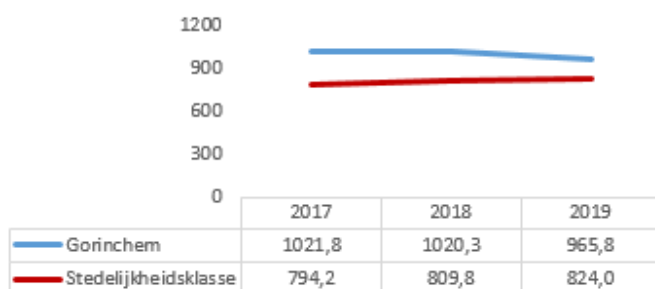
Vastgesteld beleid

Beleidskader	Vastgesteld door de raad in
Uitvoeringsdocument transitie sociaal domein	2014
Jeugdhulp	2014
Beleidsvoornemens Participatiewet	2014
Beleidskader Beschermd wonen en opvang 2015-2018	2014
Lokaal maatwerk Jeugdhulp	2016
Transformatie van Sociaal cultureel werk naar Meedoen	2016
Meerjarenperspectief Jeugdhulp 2018-2022	2018
Integraal Sociaal Beleid Gorinchem 2019-2024	2019

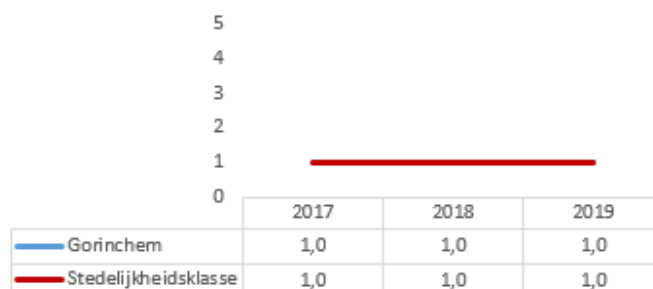
Maatschappelijke effecten

Indicator	B/F	Gerealiseerd	Soort
Banen	B	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-74 jaar	PI
Jongeren met een delict voor de rechter	B	% van de jongeren in de leeftijd van 12-21 jaar	PI
Kinderen in uitkeringsgezinnen	B	% van de kinderen tot 18 jaar	PI
Melding kindermishandeling	B	% meldingen van mishandelde kinderen 0-17 jaar	PI
Netto Participatiegraad	B	% mensen tussen 15-67 jaar dat een baan heeft	PI
Werkloze jongeren	B	% werkloze jongeren 16-22 jaar	PI
Personen met een bijstandsuitkering	B	Aantal per 10.000 inwoners	PI
Personen met een lopend re-integratietraject	B	Aantal re-integratievoorzieningen, per 10.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar	PI
Jongeren met jeugdhulp	B	% jongeren tot 18 jaar	PI
Jongeren met jeugdbescherming	B	% jongeren tot 18 jaar	PI
Jongeren met jeugdreclassering	B	% jongeren in de leeftijd van 12-23 jaar	PI
Cliënten met een maatwerkarrangement WMO	B	Aantal per 10.000 inwoners	PI
Waardering algehele persoonlijke gezondheid	F	Score 1-10	ME

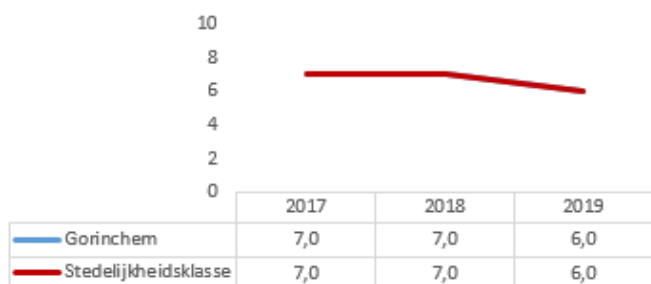
Banen

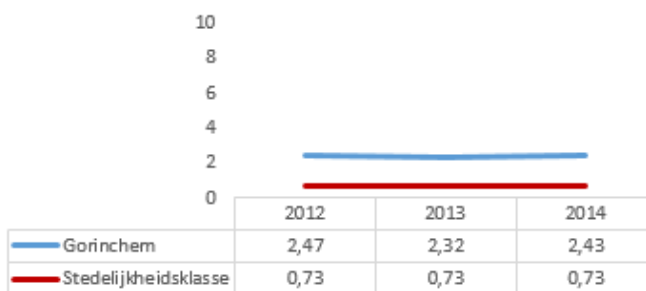
Jongeren met delict voor rechter

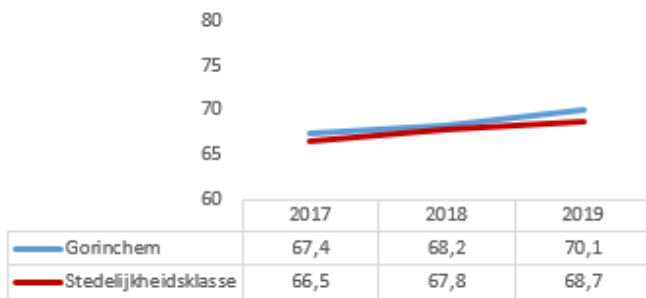
Kinderen in uitkeringsgezinnen

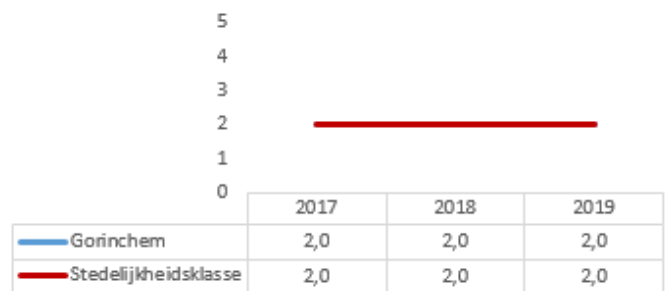
Melding kindermishandeling

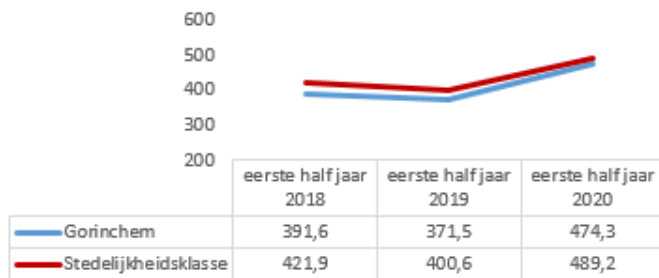
Netto arbeidsparticipatie

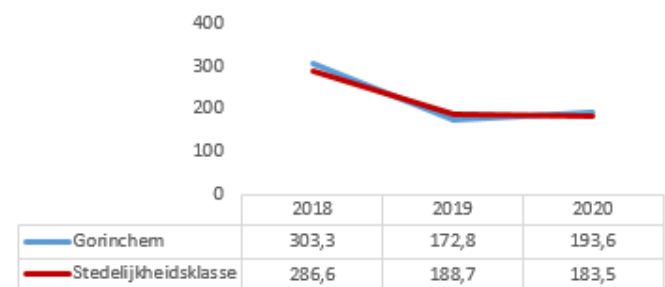
Werkloze jongeren

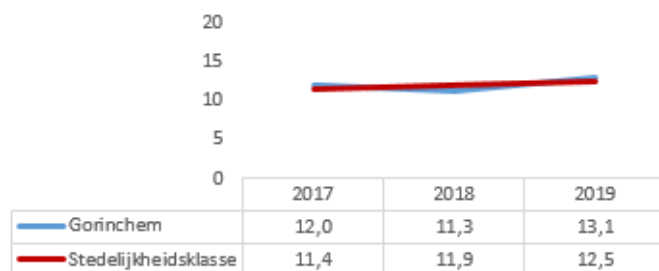
Personen met een bijstandsuitkering

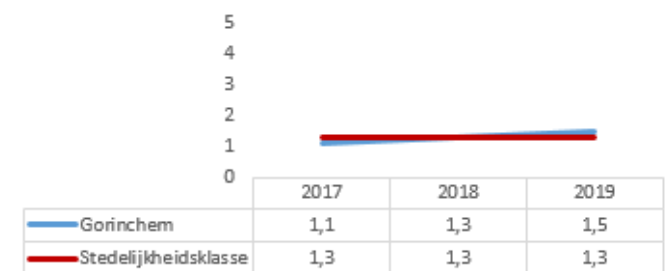
Lopend re-integratietraject

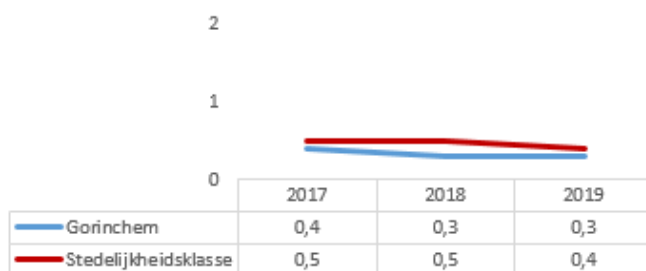
Jongeren met jeugdhulp

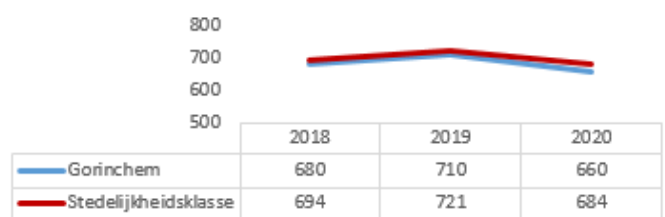
Jongeren met jeugdbescherming

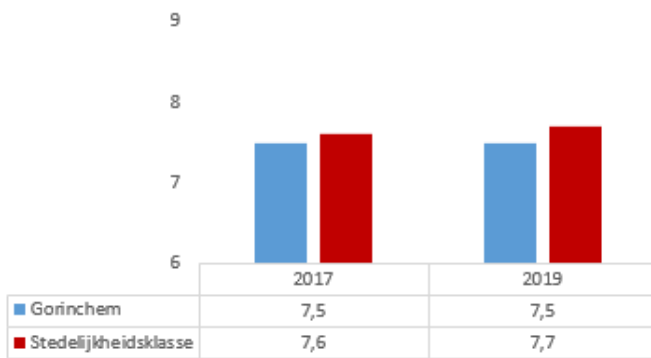
Jongeren met jeugdreclassering

Clënten met een maatwerkarrangement WMO

Persoonlijke gezondheid

2.7.2 Wat hebben we daarvoor gedaan?

Prioriteiten en aandachtspunten

Onderwerp	Toelichting prioriteiten
Voorkomen overbelasting mantelzorgers	Het jaar 2020 stond in het teken van het doorontwikkelen van het Mantelzorgsteunpunt en meer maatwerk voor mantelzorgers. Dit heeft erin geresulteerd dat we vanaf januari 2021, naast een breed palet van voorzieningen, nu ook Respijtzorg Thuis kunnen aanbieden. Het nieuwe hiervan is dat mantelzorgers thuis (professionele) hulp voor hun zorgvrager kunnen inzetten. Hiermee kunnen we de mantelzorger tijdelijk ontlasten en wordt overbelasting voorkomen. Ook hebben we in 2020 nieuwe (coronaproof) activiteiten opgestart. Zoals bijvoorbeeld een 'Walk and Talk' om al wandelend met andere mantelzorgers ervaringen uit te wisselen. Voor jonge mantelzorgers hebben we samen met het jongerenwerk uitjes georganiseerd. Ook hebben we het persoonlijk contact met onze (geregistreerde) mantelzorgers aangehaald. Zo hebben we bij de start van corona mantelzorgers naar behoefte gebeld. We hebben nieuwsbrieven verstuurd met actuele informatie over landelijke en lokale regelingen, maar ook over de mooie activiteiten in de stad (online en offline). Eind 2020 hebben we een enquête uitgezet om behoeften te peilen. Deze resultaten gebruiken we vervolgens om in 2021 een passend aanbod te bieden. Van activiteiten tot aan hulp en begeleiding.
Wijkgericht werken	Buurtsportcoaches hebben voornamelijk contact met scholen en partners in de wijk. Hierdoor zijn ze, samen met de wijkcoördinatoren, het gezicht van de wijk en is de samenwerking goed. In coronatijd zijn ze aanspreekpunt geweest voor diverse partners en de jeugd. De wijkoverleggen hebben door corona met name digitaal plaatsgevonden. In deze overleggen hebben de buurtsportcoaches en wijkcoördinatoren een signalerende functie richting politie en jongerenwerk. Wijkgericht werken is ook één van de kansen waarop we de komende jaren willen focussen binnen het Integraal sociaal beleid en binnen het fysiek domein. Door wijkgericht te werken sluiten we beter aan bij wat er in de wijk nodig is en kunnen we effectiever ons beleid uitvoeren. In 2020 is een start gemaakt met de eerste wijkateliers waarbij we een verdieping hebben gemaakt op de analyses uit de woon- en transformatievisie. Deze zijn aangevuld met sociale data. In 2021 gaan we de wijkateliers aanvullen en voor de wijken werken naar agenda's.
Mogelijke opvang Asielzoekers	De gemeente heeft een bewonersavond en een raadsbijeenkomst georganiseerd om de vraag naar een locatie voor een AZC te onderzoeken. Ook is een enquête onder omwonenden van de mogelijke AZC-locatie en via het digipanel uitgezet om standpunten ten aanzien van de mogelijke komst van een AZC zo goed mogelijk in kaart te brengen.

Onderwerp	Toelichting aandachtspunten
Integraal Sociaal Beleid	In maart 2019 is het Integraal Sociaal Beleid (ISB) vastgesteld. De kernboodschap van dit beleid is: <i>In Gorinchem doet iedereen ertoe en kijken we actief naar elkaar om. Want samen maken we het verschil! Dus werken we aan een gezonde leefstijl, een prettige leefomgeving en zorgen we dat iedereen kan meedoen en passende ondersteuning en zorg krijgt.</i> In 2020 hebben we besloten extra in te zetten op een zestal kansen om een impuls te geven aan de transformatie van het sociaal domein. Deze kansen zijn: Vroegsignalering, wijkgericht werken, investeren in welzijnsfunctie, taalvaardigheid, integrale aanpak schulden en aan het werk helpen van werkzoekenden. Door in 2021 e.v. in te zetten op deze kansen, krijgen we inwoners met ondersteuningsbehoefte(n) eerder in beeld, kijken we breder naar de leefdomeinen die bijdragen aan gezondheid en geluk van onze inwoners en voorkomen we dat er een opstapeling van problemen plaatsvindt. Verder is er gewerkt aan meer integraliteit, een heldere planning en de eerste opzet van een Monitor. In 2021 gaan we hiermee verder en gaan we ook aan de slag met effectmetingen.
Aandacht voor eenzaamheid	Juist in coronatijd is er extra aandacht voor eenzaamheid. Binnen SeniorenFit zijn er online koffiemomenten ontstaan en is hieraan in de nieuwsbrief veel aandacht besteed. Ook binnen bewegingsgerichte zorg is er tijdens de eerste coronagolf aandacht gekomen voor cliënten die nauwelijks hun huis meer uitkwamen. Er is 2x per week een beweegaanloop georganiseerd. Daarnaast waren er leuke en creatieve foto-opdrachten en een kaartjesactie. In de week van de eenzaamheid is er een bijeenkomst geweest met partners uit de stad en hadden we een kalender vol met activiteiten. In aangepaste vorm heeft de triatlon zelfs plaatsgevonden voor cliënten van zorginstellingen. Het tegengaan van eenzaamheid is een belangrijk doel binnen het Integraal sociaal beleid Iedereen doet mee!
Anders sturen op zorg-inkoop	Voor de Wmo maatwerkvoorziening heeft een evaluatie plaatsgevonden naar de effecten van invoering van resultaatfinanciering. De evaluatie heeft geleid tot bijstelling van de inkoopafspraken. De bijstelling draagt ook bij aan kostenbeheersing. De geplande ingangsdatum van de wijzigingen is 1 juli 2021. Voor de Wmo maatwerkvoorziening Huishoudelijke Ondersteuning hebben we besloten vervroegd een nieuwe aanbesteding uit te voeren. De aanbesteding wordt gezamenlijk uitgevoerd met de gemeente Molenlanden. De voorbereiding van de nieuwe aanbesteding loopt. Geplande ingangsdatum is januari 2022.
Inrichting dementievriendelijke gemeenschap	Het verenigingsleven en de buurthuizen lagen in 2020 grotendeels stil vanwege corona. De trainingen zijn gericht op ouderen. Opzet is in gesprek te gaan en begrip te creëren over wat dementie met je doet en waar (partners van) mensen met dementie behoefte aan hebben. In 2020 wilden we deze groep kwetsbare mensen niet bijeenbrengen vanwege corona. Wel hebben we voor een beperkte groep de training Dementie en Nu kunnen organiseren.
Eigen bijdrage Wmo	Met de invoering van het abonnementstarief betalen Wmo cliënten sinds 2019 een eigen bijdrage van € 19 per maand. Vanwege uitvoeringsproblemen bij het CAK is inning van de eigen bijdragen pas in de loop van 2020 (september) gestart. Verder heeft het Rijk besloten over de maanden april en mei 2020 geen eigen bijdragen te innen vanwege corona. Een deel van de gedeerde inkomsten valt onder de compensatieregeling voor corona-gerelateerde kosten.
Doorontwikkelen sociale teams	De extra druk door corona op het sociaal team heeft geen effect gehad op het aantal inwoners dat het sociaal team heeft kunnen bijstaan. De complexiteit van de casussen is hoog in Gorinchem. De wachtlijst is niet gegroeid. Het sociaal team wordt goed gevonden door verwijzers (zoals vanuit Veilig Thuis, de huisartsen en scholen) en heeft de samenwerking met partners als het jongerenwerk en jeugdgezondheidszorg, verstevigd. Met de start van een eigen website zijn de mogelijkheden voor inwoners en verwijzers om het sociaal team te kennen en te gebruiken, vergroot. Het sociaal team heeft zijn intrek genomen aan de Spijkse

Onderwerp	Toelichting aandachtspunten
Ontmoetingsplekken jongeren	<p>Dijk en de gemeenteraad virtueel 'rondgeleid'. Er is veel belangstelling van partners om deze locatie te gebruiken om fysiek samen te werken en inwoners te spreken.</p> <p>In 2019 is de centrale speelplek park 't Haagje gerealiseerd, in 2020 is daar ook een jongeren ontmoetingsplek geplaatst (JOP). De JOP wordt intensief gebruikt door jongeren, incidenteel veroorzaakt deze plek echter wel overlast voor omwonenden. De wijkcoördinator en het jongerenwerk zijn in gesprek met inwoners om de JOP te verbeteren. In overleg met lokale expertise en het bedrijfsleven wordt er ook gekeken naar mogelijkheden om de plek qua geluid te verbeteren. In het speelruimteplan wordt ook de Tiende Penninglaan een ontmoetingsplek voor iedereen. In het 2^e kwartaal van 2021 wordt deze plek gerealiseerd. Daarnaast zijn er in verschillende wijken inlopen van het jongerenwerk in Gorinchem geweest. Tijdens sluitingen i.v.m. corona zijn inlopen ook digitaal mogelijk gemaakt. Daarnaast is in de Botersteeg ook talentontwikkelingsplek "In de Ruimte" geopend. Op deze plek kunnen jongeren hun talent ontwikkelen. Deze plek is gerealiseerd met verschillende partners vanuit de cultuur en sportsector.</p>
Tegengaan discriminatie	<p>Aanvullende aandacht helpt discriminatie tegen te gaan. Samen met antidiscriminatiebureau RADAR wordt er onderzocht hoe we gelijke behandeling in Gorinchem kunnen (blijven) bevorderen. In 2020 is er met name via communicatie-uitingen aandacht geweest voor discriminatie.</p>
Clientervaringsonderzoek Jeugd en Wmo	<p>De Serviceorganisatie Jeugd ZHZ voert de regie over het cliëntervaringsonderzoek Jeugd. In dit onderzoek worden cliënten bevraagd over zowel stichting Jeugdteams als zorgverleners uit de regionale zorgmarkt. Het Cliëntervaringsonderzoek Wmo wordt lokaal uitgevoerd. De Cliëntervaringsonderzoeken Jeugd en Wmo over 2019 zijn in juli 2020 beschikbaar gesteld aan de gemeenteraad. De uitkomsten waren overwegend positief en verbeterpunten zijn betrokken in verschillende overleggen binnen de Wmo en Jeugd. De werkwijze van het cliëntervaringsonderzoek Jeugd is op meerdere fronten verbeterd door dichter op het moment van hulpverlening te evalueren, maar kan nog beter. In het komende jaar zal in regionaal verband een voorstel worden voorgelegd op welke wijze het cliëntervaringsonderzoek Jeugd vorm kan krijgen in het veranderende veld van meer lokaal inzicht en sturing. De werkwijze van het cliëntervaringsonderzoek Wmo is in 2020 veranderd. Er is gekozen voor uitvoering van continu-onderzoek in plaats van verzending van een jaarlijkse vragenlijst. In de loop van 2021 vindt een evaluatie plaats of deze vorm van onderzoek daadwerkelijk toegevoegde waarde heeft.</p>
Preventieprogramma's en activiteiten	<p>In 2020 heeft preventie extra aandacht gekregen, ook gezien de ontwikkelingen rondom het corona-virus. Er is, voor zover mogelijk, verder uitvoering gegeven aan het alcohol preventie- en handnavingsplan. De contacten en activiteiten met de horeca zijn vanwege de sluiting van horecagelegenheden ongeschort. In 2020 is de werkgroep Jeugd en veiligheid gestart, waar onder andere preventie vanuit een integrale blik wordt opgepakt. Met de aanpak GIDS (Gezond in de Stad) in de Gildenwijk en Stalkaarsen is gewerkt vanuit het denkkader van Positieve Gezondheid.</p> <p>In 2020 is, in aansluiting op het reeds ingezette traject Voorzorg samen met partners vanuit het medisch en sociaal domein gesproken over een gezamenlijke aanpak rond de eerste 1000 dagen van kinderen. Hierbij wordt samengewerkt met de gemeente Molenlanden. Met partners is een routekaart ontwikkeld en zijn eerste verbeterpunten opgehaald. De volgende stap is het vormen van de coalitie om aan de slag te gaan met de verbeterpunten. Op basis daarvan wordt bepaald op welke wijze de impuls gelden worden ingezet. In 2020 zijn de eerste stappen gezet door de Limonadebrigade om meer ontmoetmomenten aan te bieden in wijken, zodat ook in wijken met grotere problematiek taal- en voorlichtingsactiviteiten kunnen worden aangeboden.</p>

Onderwerp	Toelichting aandachtspunten
Gecombineerde Leefstijlinterventie	Er is een start (een akkoord) gemaakt met een leefstijlprogramma voor inwoners met overgewicht of obesitas. Met het programma krijgt de doelgroep advies over voeding, bewegen, gedrag en ontspanning met als doel een gezonde leefstijl te ontwikkelen. Het programma wordt vergoed vanuit de basisverzekering door de zorgverzekeraar en het programma duurt 2 jaar. De huisartsen spelen hierbij een belangrijke rol. Naar verwachting zullen de eerste groepen in 2021 van start gaan.
Rookvrije schoolpleinen en sportverenigingen	In 2020 zijn er goede stappen gezet op het gebied van de rookvrije generatie. Op 1 augustus 2020 zijn alle schoolpleinen rookvrij geworden. In navolging op de rookvrije openbare ruimte op het Gildenplein hebben er gesprekken plaatsgevonden met de aanwezige scholen voor een geheel rookvrije zone op de Hoefslag. De GGD is een actie 'ZHZ-rookvrij' gestart. In samenwerking met sportverenigingen in Gorinchem wordt gewerkt aan een volledig rookvrije sportaccommodatie. Op 1 vereniging na zijn alle verenigingen gedeeltelijk of zelfs volledig rookvrij. Dit moet uiteindelijk bij elke vereniging worden gerealiseerd. Met inzet van Gorinchem Beweegt en het werken met het thema rookvrij in combinatie met jeugdsportsubsidie worden verenigingen, leden, kinderen en ouderen gestimuleerd om te komen tot volledig rookvrije sportaccommodaties.
Leven lang bewegen	Onze missie is 'alle Gorcumers een leven lang actief'. We hebben het afgelopen jaar ingezet op diverse doelgroepen in Gorinchem. Voor de jeugd/jongeren is ingezet op sport- en beweegdeelname d.m.v. sportpunten (op maat), Sjors Sportief (Gorcum Sportmaand), SNS Street Soccer en het cofinancieren van sport- en spelpakketten op school om sport onder schooltijd te bevorderen. De doelgroep 24-45 jaar is opgenomen in het lokale Sportakkoord. In 2020 is hier een start mee gemaakt. In 2021 wordt dit verder uitgerold. Het succesvolle project SeniorenFit in de Gildewijk is voortgezet. SeniorenFit is in 2020 in de Haarwijk/ Stalkaarsen verder uitgerold. Door corona is SeniorenFit gedeeltelijk digitaal geworden.
Stimuleren gezonde kantines	In 2020 zijn de sportkantines bijna volledig gesloten geweest in verband met corona. Met het voorbereiden van de aanpak van de nieuwe jeugdsportsubsidie is er in overleg met de aanbieders besloten om ook themagericht te werken naar een gezonde sportkantine. Vanaf 2021 wordt er met Gorinchem Beweegt en de vereniging gericht ingezet op een gezonde sportkantine bij verenigingen.
Statushouders	Op 1 januari 2022 treedt de nieuwe Wet Inburgering in werking. Om kennis en ervaring op te doen met dit nieuwe inburgeringsstelsel worden door de gemeenten Vijfheerenlanden, Gorinchem en Molenlanden twee pilots uitgevoerd: De Taalsnelweg naar Werk en binnenkort het Toekomstboek. In september 2020 is er een gecombineerde aanbesteding uitgeschreven voor de gemeenten Gorinchem, Molenlanden en Vijfheerenlanden voor de inkoop van educatietrajecten onder de WEB en de leerroutes B1 en Z-route onder de nieuwe Wet Inburgering.
Wmo Beschermd wonen en Opvang	De start van het landelijk herverdeeld model Wmo Beschermd Wonen is opgeschort tot 2023. Gorinchem werkt mee in de regionale afspraken om extra opvangplaatsen Maatschappelijke Opvang te realiseren op basis van het regionale fair share principe. De verkenningsfase van de haalbaarheid van passende Opvangprojecten is voorbereid. De regionale samenwerkingsovereenkomst Beschermd Wonen en Opvang is verlengd voor de periode 2021 t/m 2024. Zowel voor dienstverlening Beschermd Wonen als Maatschappelijke Opvang is extra focus en inzet geweest voor het borgen van zorgcontinuïteit en treffen van corona proof-maatregelen voor veilige Maatschappelijke Opvang plaatsingen. Het transformatieproces van Beschermd Wonen is zowel regionaal als lokaal continue aangepast aan corona omstandigheden. De innovaties van de Proeftuin Maatwonen Gorinchem hebben hierdoor vertraging opgelopen. Er is volop gewerkt aan het verder vormgeven van de basisinfrastructuur van de dienstverlening en het voorbereiden van de doorontwikkelingen in de Proeftuin 2021.

Onderwerp	Toelichting aandachtspunten
Houtskoolschets acute zorg	De houtskoolschets acute zorg is een discussiestuk (verschenen medio 2020) van het ministerie over de nieuwe inrichting en bekostiging van het acute zorglandschap. Deze nota heeft ook effecten voor een gemeente als Gorinchem met een streekziekenhuis. In samenspraak met o.a. (buur) gemeenten en Rivas heeft ook de gemeente gebruik gemaakt van de (internet) consultatieronde en is er een bestuurlijke reactie ingediend om de spoedeisende hulp (SEH) in het ziekenhuis te behouden.

Reguliere taken

Onderwerp	Toelichting reguliere taken
Participatiewet	De uitvoering van de Participatiewet is belegd bij de GR Avres. Centraal staat begeleiding naar werk en bij re-integratie. Daarnaast biedt Avres inkomensondersteuning, schulddienstverlening (op basis van de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening) en werkgeversdienstverlening. 2020 heeft voornamelijk in het teken gestaan van het beperken van de gevolgen van de coronacrisis. Waar mogelijk bleven SW-medewerkers hun werk uitvoeren. Uiteraard met inachtneming van de richtlijnen van het RIVM. Het aantal bijstandsuitkeringen bleef in 2020 redelijk stabiel, ondanks de coronacrisis.
Preventie	We voeren de vastgestelde regionale en lokale preventieprogramma's integraal uit. Onder de noemer 'It takes a village to raise a child' versterken we de inbedding van deze programma's in Gorinchem door deze te verbinden met burgerkracht. Vanuit de gemeente hebben teams die actief zijn in de stad een signalerende en preventieve functie in de wijken van de stad. Daarnaast investeren we in preventie door het versterken van de buurthuisfunctie, wijkgericht werken en in het bijzonder het versterken van sociaal cultureel werk (inzet opbouwwerker).
Jeugdwet	De Jeugdwettaken zijn gedelegeerd aan de gemeenschappelijke regeling Dienst Gezondheid en Jeugd ZHZ (Verbonden Partij). Zowel strategisch, organisatorisch als uitvoerend is de Jeugdwet verbonden met een lokale (waaronder sociaal team), sub regionale (zoals Passend Onderwijs) als regionale (waaronder leerplicht en GGD) setting. De governance, de regionale inkoop en opdrachtverlening aan de stichting Jeugdteams ZHZ zijn in 2020 tegen het licht gehouden. De stichting Jeugdteams voert met een voor het grootste deel regionaal vormgegeven opdracht haar taken in het sociaal team uit. Gekoerst wordt op een meer lokale opdracht vanaf 2022. Ook voor het inkoopkader jeugdhulp 2022 e.v. wordt uitgegaan van meer lokale opdrachtverlening. Voorsortend op deze keuzes is de beweging gemaakt om 'Jeugdhulp naar voren' (fte's uit de regionale markt met lokale uitvoering) in te zetten. Samen met het inzoomen op casusniveau zal dit gerichte informatie opleveren. Opvoeden en opgroeien: 'de normaalste zaak van de wereld' en handelen vanuit het perspectief van inwoners zijn belangrijke kernwaarden vanuit het integraal sociaal beleid Gorinchem. Bij de koersbepaling en besluiten die in regionaal verband zijn genomen, zijn deze waarden steeds als onderlegger meegewogen. Gorinchem heeft in de zienswijze op vaststelling van het inkoopkader aangegeven dat bij het sturen op deze waarden (lokale) bevoegdheden horen. 'Anders zorgen' is een kwestie van samenwerken en gezamenlijke verantwoordelijkheid, maar ook van grenzen stellen en ingrijpen.
Wet maatschappelijke ondersteuning	Vanwege corona is het Wmo toezicht beperkt uitgevoerd. Proactief onderzoek heeft de ondersteuning GGD als gevolg hiervan niet uitgevoerd in afstemming met de AV-gemeenten. In 2019 is via de GGD een pilot uitgevoerd rondom kwaliteitstoezicht op het persoonsgebonden budget (pgb) Wmo. De GGD heeft in 2020 een evaluatierapport opgesteld. De aanbeveling was om de pilot om te zetten in structureel beleid, in de toegang te gaan werken met een pgb-toets en een normenkader op te nemen in de Nadere regels. We zijn hierover in gesprek met de adviesorganen.

Onderwerp	Toelichting reguliere taken
	In 2020 is de aanbesteding MolenHopper uitgevoerd en succesvol afgerond. De huidige vervoerder Juijn voert ook de komende jaren het collectief vervoer uit. De MolenHopper bevat met ingang van 16 december 2020 niet langer een component openbaar vervoer. De provincie subsidieert de MolenHopper niet langer.
Maatschappelijke opgaven	In 2020 zijn 27 statushouders gehuisvest in Gorinchem. Hiermee heeft Gorinchem de taakstelling behaald. Verder heeft de gemeente zich in 2020 voorbereid op de nieuwe Wet Inburgering.
Wet kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzalen	De gemeentelijke taken die binnen de Wet kinderopvang vallen voeren we uit. De gevolgen van de invoering van de Wet Innovatie en Kwaliteit Kinderopvang zijn opgenomen in het handhavingsbeleid. Ondanks corona heeft de GGD toch haar inspecties kunnen uitvoeren.
Jongerenwerk	In 2020 heeft het jongerenwerk door de maatregelen van corona het aanbod aangepast. Zo is er meer ambulante jongerenwerk uitgevoerd, zijn jongeren in de buitenruimte actief opgezocht, coachingstrajecten via beeldbellen voortgezet en coronaproof activiteiten (online en offline) aangeboden.
Wet gemeentelijke schuldhulpverlening (Wgs)	De uitvoering van de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening is belegd bij de GR Avres. Per 1 januari 2021 wijzigt deze wet waardoor alle zorgverzekeraars, woningcorporaties, energie- en drinkwaterbedrijven signalen van betaalachterstanden door moeten geven aan de gemeente (in de praktijk Avres) in het kader van vroegsignalering. In 2020 zijn er voorbereidingen getroffen op deze wetswijziging door het ondertekenen van een convenant en het in gebruik nemen van systemen.
Gezondheidsbeleid	De gemeente Gorinchem voert, in samenwerking met onder andere de GGD, de Wet publieke Gezondheid en de vastgestelde regionale en lokale gezondheidsprogramma's uit. Deze uitvoering vindt plaats onder de noemer Integraal Sociaal Beleid.

2.7.3 Wat heeft dit gekost?

Exploitatie (bedragen x € 1.000 V = voordeel en N = nadeel)	Jaar- rekening 2019	Begroting primitief 2020	Begroting na wijziging 2020	Jaar- rekening 2020	Vershil
TV61 Samenkracht en burgerparticipatie	3.984	3.965	3.454	3.289	165 V
TV62 Wijkteams	2.920	2.463	3.047	3.338	291 N
TV63 Inkomensregelingen	18.030	17.685	23.236	23.239	3 N
TV64 Begeleide participatie	9.688	7.392	9.116	9.116	0 N
TV65 Arbeidsparticipatie	152	2.347	2.662	2.659	2 V
TV66 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	1.064	1.429	1.411	1.527	116 N
TV671 Maatwerkdienstverlening 18+	5.426	5.161	6.556	6.567	11 N
TV672 Maatwerkdienstverlening 18-	8.415	8.570	8.651	8.786	134 N
TV681 Geëscaleerde zorg 18+	789	881	1.028	510	519 V
TV682 Geëscaleerde zorg 18-	459	452	452	452	0 N
TV71 Volksgezondheid	1.607	1.748	1.807	1.700	107 V
Lasten Sociaal domein	52.536	52.093	61.420	61.181	239 V
TV61 Samenkracht en burgerparticipatie	371	511	473	353	120 N
TV62 Wijkteams	41	0	0	52	52 V
TV63 Inkomensregelingen	12.361	12.197	18.723	18.631	92 N
TV66 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	0	0	0	0	0 V
TV671 Maatwerkdienstverlening 18+	283	200	152	225	73 V
TV681 Geëscaleerde zorg 18+	1.075	822	1.020	1.253	233 V
TV71 Volksgezondheid	62	0	98	104	6 V
Baten Sociaal domein	14.194	13.731	20.466	20.618	152 V
Totaal saldo van baten en lasten	-38.342	-38.362	-40.954	-40.563	391 V
Stortingen reserves	593	0	98	98	0 V
Onttrekkingen reserves	1.637	587	1.606	1.215	391 N
Resultaat	-37.298	-37.775	-39.446	-39.446	0 V

In algemene zin wordt opgemerkt dat in het beleid Sociaal domein met de raad is afgesproken dat de middelen voor de zorg (i.c. het programma Sociaal domein) beschikbaar blijven voor de zorg en dat het saldo op dit programma wordt verrekend met de reserve Sociaal domein. Voor activiteiten en bijdragen die niet in 2020 hebben kunnen plaatsvinden en doorschuiven naar 2021 (en waar in 2021 geen budget voor beschikbaar is) wordt de raad bij de tussenrapportage 2021 een voorstel voorgelegd om deze middelen vanuit de reserve Sociaal domein beschikbaar te stellen. Deze worden in onderstaande toelichtingen met een asterix* aangegeven.

TV61 Samenkracht en burgerparticipatie

Het gebruik van het collectief vraagafhankelijk vervoer (MolenHopper) is onder invloed van corona fors achtergebleven. Dit was eerder reden om bij de Turap € 200.000 af te ramen. Daarna heeft de uitvoerder van de MolenHopper (taxibedrijf Juijn) gemeenten gevraagd compensatie te bieden voor het omzetverlies over heel 2020. Dit is in lijn met landelijke afspraken. Door deze compensatie wordt het budget ten opzichte van de bijgestelde raming incidenteel overschreden met € 166.000. Corona heeft ook effect gehad op de inkomsten uit ritbijdragen. Deze inkomsten waren bijna € 30.000 lager.

Er is weinig gebeurd in het buurthuis Elzenhof door corona. Hierdoor waren ook de exploitatielasten lager, wat een incidenteel voordeel oplevert van € 34.000. Doordat het buurthuis weinig of niet is verhuurd voor activiteiten levert dit een incidenteel nadeel op van € 77.000.

Door corona zijn er minder sociaal culturele activiteiten en sociale buurtactiviteiten georganiseerd en is er nauwelijks een beroep gedaan op het budget voor ondersteuning waardoor er een incidenteel voordeel ontstaat van € 37.000.

In 2020 hebben er minder activiteiten plaatsgevonden rondom de preventieve verslavingszorg, met name rondom het alcohol preventie- en handhavingplan. Dit heeft mede te maken met de sluiting van de horeca en het uitblijven van zomerfeesten en andere evenementen. Dit levert een voordeel op van bijna € 14.000*.

Omdat evenementen, straat- en buurtactiviteiten in de wijk en fysieke ontmoetingen met bewoners door de coronamaatregelen niet mogelijk waren hebben wij in 2020 € 55.000 minder uitgegeven.

In verband met de nieuwe Wet Inburgering die per 1 juli 2021 in werking zou treden heeft de gemeente in 2020 een incidentele bijdrage in de uitvoeringskosten van € 73.000 ontvangen. De wet is uitgesteld en treedt naar verwachting per 1 januari 2022 in werking*.

Door corona is een aantal activiteiten voor de ondersteuning van mantelzorgers aangepast. Dit heeft tot een eenmalige kostenbesparing geleid van € 22.000.

Omdat de ontwikkeling van een communicatiecampagne voor meer vrijwilligers en de doorontwikkeling van de dementievriendelijke gemeenschap meer voorbereidingstijd hebben geveerd, waardoor activiteiten op het terrein van vrijwilligersondersteuning zijn vertraagd, resteert er incidenteel € 47.000 op het budget van de vrijwilligersondersteuning.

TV62 Wijkteams

De taakstelling voor de Serviceorganisatie Jeugd ZHZ om (in het kader van de maatregelen "Grip op Jeugdhulp") meerjarig tot een kostenbesparing op jeugdhulp te komen, wordt nog niet in 2020 gerealiseerd. Deze kostenbesparing is met grote onzekerheden omgeven vanwege de coronacrisis. Er wordt vol ingezet op 2021. De besparing waarmee vanaf 2020 rekening is gehouden, voor Gorinchem € 400.000, wordt daardoor niet gehaald. De uiteindelijk te realiseren besparing is sterk afhankelijk van hoe elke maatregel van 'Grip op Jeugdhulp' wordt uitgewerkt en geïmplementeerd. Het aanjaagteam Jeugd ZHZ en het MT Jeugd ZHZ sturen op het behalen van de resultaten van de maatregelen, waaronder de kostenbesparingen. Het tekort op de kosten van de regionale zorgmarkt is opgenomen onder TV672.

Mede door corona is een aantal projecten vanuit het Integraal Sociaal Beleid later gestart dan gepland. Ook heeft de digitale informatievoorziening richting inwoners en partners tot kostenbesparing geleid. Hierdoor hebben we in 2020 € 200.000 minder uitgegeven op het totaalbudget van het Integraal Sociaal Beleid. Omdat we in 2020 wel al de voorbereidingen hebben getroffen, verwachten wij de voor 2020 beoogde projecten in 2021 uit te voeren.

Het budget onvoorzien onderdeel jeugdzorg is beschikbaar voor preventieve interventies in Gorinchem. De overschrijding van € 49.000 is het gevolg van de uitbreiding van de jeugdprofessionals van de stichting Jeugdteams in het onderwijs. Daarmee zijn zij op alle scholen voor primair-, voortgezet- en middelbaar beroepsonderwijs, inclusief (time-out) onderwijsvoorzieningen te vinden. De lokale opdracht aan de stichting Jeugdteams voor deze inzet is structureel en maakt onderdeel uit van de integrale opdracht van het sociaal team Gorinchem.

De overschrijding van € 44.000 op Wmo algemeen heeft grotendeels betrekking op de kosten van inhuur van contractmanagement. De kosten voor verleende dienstverlening aan Gorinchem, Molenlanden en Vijfheerenlanden worden gedeeld met de buurgemeenten, waardoor de uitgaven en inkomsten grotendeels tegen elkaar wegvallen. Vanaf 2021 vervalt externe inhuur van contractmanagement door de aanstelling van een gemeentelijk contractmanager (voor Gorinchem en Molenlanden).

TV63 Inkomensregelingen

In 2020 is meer gebruik gemaakt van de minimaregelingen en bijzondere bijstand. Het beschikbare budget is met € 118.000 overschreden. Dit komt door corona, plaatsingen statushouders en vermindering van de debiteuren

opbrengsten. Avres, die de regeling voor ons uitvoert, heeft aangegeven de kosten voor de jaren 2021 en 2022* naar verwachting ook hoger uit zullen vallen.

Voor de tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandige ondernemers (Tozo) is € 100.000 minder van het Rijk ontvangen. De middelen die voor Tozo worden ontvangen van het Rijk worden doorbetaald aan Avres, die deze regeling voor de gemeente Gorinchem uitvoert. Wij hebben ook € 100.000 minder aan Avres betaald.

TV66 Maatwerkvoorzieningen (WMO)

Bij de Wmo Hulpmiddelen (met name de scootmobielen en rolstoelen) is er een tekort van € 134.000. Zo neemt het aantal geïndiceerde scootmobielen en driewiel fietsen toe, de meerkosten ten opzichte van de raming op jaarbasis bedragen ca. € 40.000. De raming is te laag en moet structureel meer in overeenstemming met de aanbesteding gebracht worden.

TV671 Maatwerkdienstverlening 18+

Vanwege de invoering van het abonnementstarief en onzekerheid over het financieel effect is de opbrengst uit eigen bijdragen Wmo conservatief geraamd. Ondanks de opstartproblemen bij het CAK met de inning en tijdelijke stopzetting van de inning vanwege corona was de opbrengst toch € 71.000 hoger dan geraamd. De hogere opbrengst hangt samen met de groei van het aantal Wmo cliënten (m.n. huishoudelijke ondersteuning). Voor de maanden april en mei, waarin de eigen bijdrage niet is geïnd, is de gemeente gecompenseerd door het Rijk. De stijging van de baten is structureel.

TV672 Maatwerkdienstverlening 18-

De oorspronkelijke begroting SOJ 2020, die uitging van het volledig halen van de kostenreductie (over meerdere jaren) en zonder verdere groei, is in 2020 tweemaal herzien (1^e wijziging van de begroting 2020 van de Serviceorganisatie Jeugd ZHZ en een 2^e bestuursrapportage 2020). Het tekort is € 136.000. Zie ook TV62 voor de taakstelling € 400.000.

TV681 Geëscaleerde Zorg 18+

Door corona zijn er geen nieuwe innovaties ontwikkeld voor o.a. de Proeftuin Maatwonen en zijn de bedragen die voor geëscaleerde zorg 18+ zijn ontvangen via de septembercirculaire nog niet uitgegeven in 2020. De projecten waarvoor incidenteel middelen zijn ontvangen, maar nog niet zijn uitgevoerd in 2020, schuiven door naar 2021*. Op het gehele taakveld is € 519.000 minder uitgegeven dan geraamd.

Door de hogere Rijksbijdrage voor Beschermd Wonen is in 2020 eenmalig € 233.000 meer ontvangen.

TV71 Volksgezondheid

Vanuit het Rijk zijn in het kader van GIDS (Gezond in de Stad) en project Voorzorg incidentele gelden beschikbaar gesteld. In 2020 hebben er (i.v.m. corona) minder activiteiten plaatsgevonden. Dit geeft een incidenteel voordeel van totaal € 112.000. De projecten die in 2020 zijn uitgesteld of gestart lopen in ieder geval door in 2021*.

Reserve Sociaal Domein

In 2020 hebben we een tekort op de uitvoering van het Sociaal Domein. Tekorten worden gecompenseerd door de inzet van de reserve Sociaal Domein. Voor 2020 hadden we rekening gehouden met een inzet van de reserve voor € 1,5 mln., maar door het feitelijk kostenverloop is het afgelopen jaar € 1,1 mln. aan de reserve onttrokken.

Het Rijk heeft in de decembercirculaire van het gemeentefonds extra middelen beschikbaar gesteld. Deze middelen zullen bij de vaststelling van de Jaarstukken 2020 (bestemming resultaat) beschikbaar worden gesteld in 2021 (zie ook de toelichting Algemene Dekkingsmiddelen TV07).

In onderstaande tabel staan de subsidies vermeld, die binnen dit programma zijn verstrekt.

Subsidies (bedragen x € 1.000)	
Antes Zorg B.V.	32
Blik in actie	16
Da Vinci College	16
Elk Welzijn	16
Gorinchemse Zeeverkeners	10
Hospice-vtz Gorinchem & omstreken	11
Humanitas	175
Leger des Heils	45
Ouderenbeleid	33
Poort 6 Rozenobel	23
Slachtofferhulp Nederland	11
St. Behoud de Bogerd	20
St. de Inspiratiecompagnie	21
St. Jeugd-en Jongerenwerk Midden Holland	247
St. Samen Eén	15
St. Vivenz Maatschappelijke Dienstverl.	22
St. Voedselbank	15
Stichting de Sociale Basis	1.178
Stichting Fluxus	15
Stichting Jeugdhaven Gorcum	30
Stichting Jeugdteams Zuid-Holland Zuid	287
Stichting Klussendienst Ouderen	95
Stichting MEE Plus	60
Stichting Podium Gorcum	73
Stichting RADAR	14
Stichting Scouting A.P.V.	10
Vluchtelingenwerk	109
YfC-Gorinchem	15
Yulius	107
Zorgbelang Inclusief	10

2.7.4 Met welke verbonden partijen doen we dit samen?

- GR DG&J
- GR Regio AV
- GR AVRES